

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

Кафедра хірургії № 2

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної
програми «Медицина»

_____ Ігор СКРИПНИК

“ _____ ” _____ 2023 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради медичного
факультету № 1

_____ Микола РЯБУШКО

Протокол від _____ 2023 р. № _____

СИЛАБУС

Виробнича лікарська практика

(назва навчальної дисципліни)

Вибіркова дисципліна

(дисципліна обов'язкова / вибіркова)

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
кваліфікація освітня
кваліфікація професійна
освітньо-професійна програма
форма навчання
курс(и) та семестр(и) вивчення
навчальної дисципліни

другий (магістерський) рівень вищої освіти
22 «Охорона здоров'я»
222 «Медицина»
магістр медицини
лікар
«Медицина»
денна
V курс, 9-10 семестр

Модуль 2. в. о. дільничного хірурга

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри

_____ хірургії № 2

Зав. кафедри _____ Володимир ШЕЙКО

Протокол від _____ 2023 р. № _____

Полтава – 2023

ДАНІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, науковий ступінь, учене звання.	Шейко Володимир Дмитрович, д.мед.н., професор. Крижановський Олександр Анатолійович, к.мед.н., доцент. Капустянський Денис Васильович, к.мед.н., доцент. Кравченко Сергій Павлович, к.мед.н., доцент. Шкурупій Олександр Анатолійович, к.мед.н., доцент. Должковий Сергій Вікторович, к.мед.н., доцент. Оганезян Айкануш Геворгівна, к.мед.н., доцент. Ситнік Дмитро Анатолійович, к.мед.н., асистент. Черкун Олексій Юрійович, к.мед.н., асистент.
Профайл науково-педагогічних працівників.	https://surgery-two.pdmu.edu.ua/team
Контактні телефони	066-0078598, 093-2963908
E-mail:	surgery2@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://surgery-two.pdmu.edu.ua

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кількість кредитів / годин – **1.0 / 30**, із них:

Лекції (год.) – **0**

Практичні заняття (год.) – **8**

Самостійна робота (год.) – **22**

Вид контролю – підсумковий модульний контроль (ПМК).

Політика навчальної дисципліни.

При організації освітнього процесу в ПДМУ науково-педагогічні працівники і здобувачі вищої освіти діють відповідно до:

- ОПП «Медицина»;
- Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті;
- Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету;
- Положення про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті;
- Положення про організацію самостійної роботи студентів в Полтавському державному медичному університеті;
- Положення про відпрацювання пропущених занять і незадовільних оцінок здобувачами вищої освіти Полтавського державного медичного університету та ін.

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Модуль 2. в. о. дільничного хірурга, вивчає хірургічну допомогу пацієнтам в умовах поліклініки, яка завжди вважалася провідною ланкою охорони здоров'я населення. В поліклінічних закладах до 85% пацієнтів розпочинають і закінчують лікування. Хвора людина не ізолюється від соціального середовища, в якому протікає її життя. Але поліклінічна служба має свої особливості. До таких особливостей, що формують характер роботи лікаря, варто віднести: жорстке обмеження в часі, що відпущений для роботи з хворим, обмежена можливість коректувати неточності прийнятого рішення лікарем, не завжди доступне використання сучасних методів діагностики та лікування. Умови праці формують вимоги до особистості лікаря-хірурга поліклініки. Засвоєння матеріалу модуля надасть можливість отримати прак-

тичні навички та сформувати професійні вміння щодо діагностики та лікування хірургічних захворювань.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Вивчення модуля 2. в. о. дільничого хірурга базується на знаннях, які отримали здобувачі вищої освіти під час опанування такими фундаментальними теоретичними та клінічними дисциплінами як: «Анатомія людини», «Гістологія, цитологія та ембріологія», «Фізіологія», «Патоморфологія», «Патофізіологія», «Фармакологія», «Пропедевтика внутрішньої медицини», «Клінічна анатомія та оперативна хірургія», «Радіологія», «Внутрішня медицина, в тому числі клінічна фармакологія, клінічна імунологія та алергологія, професійні хвороби», «Ендокринологія», «Акушерство і гінекологія», «Травматологія та ортопедія», «Загальна хірургія», «Анестезіологія та інтенсивна терапія», «Урологія» та ін. Ці взаємодії формують вміння застосовувати знання в процесі професійної діяльності лікаря.

Мета та завдання навчальної дисципліни:

- **Метою вивчення модуля 2. в. о. дільничого хірурга** є: закріплення на практиці знань і умінь, які отримані при вивченні клінічних і теоретичних дисциплін, вдосконалення та поглиблення практичних навичок, отриманих під час практичних занять на хірургічних кафедрах, визначення тактики консервативного та хірургічного лікування, реабілітації пацієнтів після операцій.
- **Основними завданнями вивчення модуля 2. в. о. дільничого хірурга** є: ознайомлення з організацією надання амбулаторної хірургічної допомоги, проведення проти-епідемічної роботи в поліклініці, набуття та закріплення навичок санітарно-просвітницької роботи, формування професійних навичок та умінь щодо надання медичної допомоги при хірургічних захворюваннях в умовах поліклініки, опанування базовими хірургічними маніпуляціями, принципами хірургічних втручань в амбулаторних умовах та реабілітації пацієнтів.

Компетентності та результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна.

Компетентності згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна:

Інтегральна:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Медицина», або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
5. Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.
6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватися іноземною мовою. Здатність використовувати міжнародні греко-латинські терміни, скорочення і кліше у фаховому усному й писемному мовленні.
7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
10. Прагнення до збереження довкілля.

Спеціальні (фахові, предметні):

1. Навички опитування пацієнта.
2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.
3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань.
5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні захворювань.
6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування захворювань.
7. Здатність до діагностування невідкладних станів.
8. Здатність до визначення тактики надання екстреної медичної допомоги.
9. Навички надання екстреної медичної допомоги.
10. Здатність до проведення лікувально-евакуаційних заходів.
11. Навички виконання медичних маніпуляцій.
12. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
13. Здатність до визначення тактики ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.
14. Здатність до проведення експертизи працездатності.
15. Здатність до ведення медичної документації.
16. Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, проведення заходів щодо забезпечення якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.

Програмні результати навчання згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна:

1. Знати будову та функції окремих органів й систем і організму людини в цілому в нормі, при розвитку патологічних процесів, захворювань; вміти використовувати набуті знання в подальшому навчанні та у практичній діяльності лікаря.
2. Збирати дані про скарги пацієнта, анамнез життя (професійний анамнез зокрема) в умовах закладу охорони здоров'я та/або вдома у хворого, за стандартною схемою опитування.
3. Призначати й аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні). Оцінювати інформацію з метою проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2), використовуючи знання про людину, її органи й системи, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень (за списком 4).
4. Встановлювати попередній і клінічний діагноз захворювання (за списком 2) на підставі провідних клінічних симптомів або синдромів (за списком 1) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу, використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного і інструментального обстеження хворого, висновки диференціальної діагностики, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
5. Визначати необхідний режим праці та відпочинку при лікуванні захворювання (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т.ч. в польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
6. Призначати необхідне лікувальне харчування при лікуванні захворювання (за списком 2), в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т.ч. в польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та

- юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
7. Визначати характер лікування захворювання (консервативне, оперативне) та його принципи (за списком 2) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома у хворого та на етапах медичної евакуації, у т.ч. в польових умовах на підставі попереднього клінічного діагнозу, використовуючи знання про людину, її органи й системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.
 8. Проводити діагностику невідкладних станів та встановлювати діагноз (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, в закладі охорони здоров'я), у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації, у польових умовах, в умовах нестачі інформації й обмеженого часу, використовуючи стандартні методики фізикального обстеження та можливого анамнезу, знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.
 9. Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі встановленого діагнозу (за списком 3) в умовах обмеженого часу за допомогою стандартних схем.
 10. Надавати екстрену медичну допомогу за будь-яких обставин, використовуючи знання про людину, її органи та системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з визначеною тактикою, використовуючи стандартні схеми.
 11. Організовувати та проводити лікувально-евакуаційні заходи серед населення та військовослужбовців в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. в польових умовах, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.
 12. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах закладу охорони здоров'я, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта, використовуючи знання про людину, її органи й системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та використовуючи стандартні методики.
 13. Визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду в закладі охорони здоров'я або вдома у хворого на підставі отриманих даних про стан здоров'я пацієнта, за допомогою стандартних схем, використовуючи знання про людину, її органи й системи, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення.
 14. Проводити експертизу працездатності шляхом визначення наявності та ступеня обмежень життєдіяльності, виду, ступеня і тривалості непрацездатності з оформленням відповідних документів в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини.
 15. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів, використовуючи стандартну технологію. Готувати звіти про особисту виробничу діяльність, використовуючи офіційні облікові документи за типовою формою.
 16. Оцінювати вплив довкілля, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції. Здійснювати аналіз захворюваності населення, виявляючи групи ризику, території ризику, час і фактори ризику в умовах закладу охорони здоров'я, використовуючи статистичні й лабораторні методи.
 17. Проводити аналіз діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я, виявляти дефекти діяльності та причин їх формування. Проводити заходи щодо забезпечення

якості медичної допомоги і підвищення ефективності використання медичних ресурсів.

18. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.
19. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами й обов'язками, постійно підвищувати професійний і культурний рівні.
20. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.
21. Забезпечувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклуються) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

*- Списки з відповідними номерами наявні в ОПП «Медицина».

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення модуля 2. в. о. дільничого хірурга здобувачі вищої освіти повинні **знати:**

- принципи організації та основи законодавства України з охорони здоров'я;
- принципи організації хірургічної допомоги в поліклінічних та амбулаторних закладах;
- сучасну класифікацію хірургічних захворювань;
- контингенти хірургічних хворих, які підлягають диспансерному обліку;
- клінічну картину та діагностику хірургічних захворювань у людей різного віку;
- тактику ведення хірургічних хворих в амбулаторних умовах і показання до їх госпіталізації в стаціонар;
- особливості клінічного перебігу гострих хірургічних захворювань органів черевної порожнини;
- правила оформлення медичної документації поліклініки;
- основи лікарсько-трудової експертизи;
- правила технічної безпеки на робочому місці;
- основи медичної етики та деонтології;

вміти:

- вести прийом амбулаторних хворих;
- формулювати попередні діагнози;
- складати і здійснювати програму лікування хірургічних хворих в амбулаторних умовах;
- надавати невідкладну медичну допомогу хворим та постраждалим на догоспітальному етапі при різних патологічних станах;
- вирішувати питання експертизи працездатності;
- оформляти документи на МСЕК;
- визначати показання для санаторно-курортного лікування хворих та оформляти відповідну документацію;
- виписувати рецепти на ліки дорослим і дітям;
- призначати засоби активно-пасивної імунізації проти правця, попередження сказу;
- визначати диспансерні групи хворих та проводити диспансерний нагляд за ними;
- визначати показання для планових оперативних втручань, окреслити і виконати попередні дослідження;
- оформляти направлення до стаціонару;
- розробити рекомендації хворому відносно харчування, режиму, професійної діяльності, фізичного навантаження, відпочинку;
- оформляти направлення на фізіотерапевтичне лікування, ЛФК, масаж;
- виписувати рецепти, розраховувати дози ліків для людей різного віку.

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції. Програмою не передбачені.

**Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями
із зазначенням основних питань, що розглядаються на практичному занятті.
Модуль 2. в. о. дільничого хірурга**

№	Тема заняття	Години
1.	Принципи організації надання хірургічної допомоги в амбулаторних умовах. Медична етика та деонтологія. <i>Запитання.</i> Нормативні документи МОЗ України, які регламентують роботу дільничого хірурга. Поняття та правила дотримання принципів етики та деонтології в роботі дільничого хірурга.	1,2
2.	Питання експертизи життєдіяльності та працездатності хірургічних пацієнтів. <i>Запитання.</i> Правила оформлення листів тимчасової втрати працездатності. Контингенти хірургічних хворих, які підлягають диспансерному нагляду. Оформлення необхідних документів на МСЕК.	1,2
3.	Гнійні захворювання шкіри та м'яких тканин. Клініка, діагностика, лікування. Повець. <i>Запитання.</i> Фурункул. Карбункул. Абсцес. Флегмона. Бешиха. Еризипелі. Гідраденіт. Анаеробна клостридіальна та неклостридіальна інфекція: некротичний целюліт фасції. Клініка, діагностика, лікування. Емпірична та цілеспрямована антибіотикотерапія. Антибіотикорезистентність та шляхи запобігання її розвитку. Повець, правила активно-пасивної імунізації.	1,2
4.	Гострі хірургічні захворювання органів черевної та грудної порожнини. Клініка, діагностика, лікування. <i>Запитання.</i> Визначення гострого живота. Диференційна діагностика гострих захворювань органів черевної порожнини. Спонтанний пневмоторакс, гострий та хронічний абсцес легень, гангрена легень, гостра та хронічна емпієма плеври. Клініка, діагностика, тактика лікування. Показання та техніка виконання пункції плевральної порожнини.	1,2
5.	Травми органів черевної, грудної порожнини та опорно-рухового апарату. Діагностика, тактика лікування. <i>Запитання.</i> Гемоперитоніум при травмі: клініка, діагностика, лікувальна тактика. FAST-протокол. Невідкладна допомога постраждалим з травмами живота. Методи дослідження при ушкодженні ОГК. Переломи ребер, флотуючі переломи ребер. Пневмоторакс, гемоторакс, клініка, діагностика, лікування, невідкладна допомога. Транспортна іммобілізація при переломах кінцівок. Підсумковий модульний контроль.	1,2 2
Всього:		8

Самостійна робота

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	6
2.	Підготовка до підсумкового модульного контролю	6
3.	Опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять. 1. Нові технології в хірургії. Сучасні методи діагностики та лікування. 2. Обтураційна жовтяниця. Причини виникнення. Диференціально-діагностична тактика. Сучасні підходи до лікування. 3. Кровотечі з травного тракту. Причини виникнення, клініка, діагностика, диференційна діагностика.	2 4 4
Разом:		22

Індивідуальні завдання.

1. Опанування додаткової літератури з тем Модуля 2. в. о. дільничного хірурга.
2. Участь у науковій роботі кафедри.
3. Участь у роботі студентського наукового товариства.
4. Підготовка доповіді для участі в науковій студентській конференції.
5. Виготовлення стендів, навчальних відеофільмів, тощо.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового модульного контролю (ПМК).

1. Фурункул. Карбункул. Гідраденіт. Клініка, діагностика, лікування.
2. Абсцес. Флегмона. Клініка, діагностика, лікування.
3. Панарицій. Еризипелоїд. Клініка, діагностика, лікування.
4. Бешиха. Клініка, діагностика, лікування.
5. Анаеробна клостридіальна та неклостридіальна інфекція. Некротичний целюліт. Некротичний фасциїт. Газова гангрена. Клініка, діагностика, лікування.
6. Клініко-лабораторні ознаки синдрому системної запальної відповіді, фактори, що спри
7. Види болю в животі. Визначення гострого живота.
8. Об'єктивне обстеження пацієнтів з гострим болем в животі.
9. Диференційна діагностика гострих захворювань органів черевної порожнини за характером болю.
10. Тактика лікування гострого апендициту, гострого холециститу, гострого панкреатиту, перитоніту, гострої кишкової непрохідності.
11. Спеціальні інструментальні методи обстеження стравоходу та шлунка.
12. Види жовтяниць, причини виникнення. Диференційна діагностика жовтяниць.
13. Інструментальні методи обстеження при захворюваннях печінки та жовчовивідних шляхів (УЗД, КТ, МРТ, ЕРПХГ).
14. Лікувальна тактика при обтураційній жовтяниці непухлинного та пухлинного генезу.
15. Основні етіологічні фактори кровотеч із верхніх та нижніх відділів ШКТ.
16. Клінічні ознаки кровотечі із верхніх та нижніх відділів ШКТ.
17. Класифікація ушкоджень органів черевної порожнини, клініка, діагностика.
18. Травма живота. Невідкладна діагностика та FAST-протокол.
19. Гострий та хронічний абсцес легень. Клініка, діагностика, лікування.
20. Спонтанний пневмоторакс, бульозна хвороба. Клініка, діагностика, лікування.
21. Гангрена легень, етіологія, патогенез. Клініка, діагностика, лікування.
22. Гостра та хронічна емпієма плеври, етіологія, патогенез.
23. Класифікація ушкоджень органів грудної клітки.
24. Невідкладна діагностика при ушкодженнях ОГК.
25. Переломи ребер, флотуючі переломи ребер. Клініка, діагностика, лікування.
26. Пневмоторакс. Клініка, діагностика, лікування. Невідкладна допомога при відкритому та напруженому пневмотораксі
27. Гемоторакс. Клініка, діагностика, лікування.
28. Етіологія та патогенез облітеруючого атеросклерозу та ендартеріїту. Клініка, діагностика, лікування.
29. Етіологія, патогенез, клініка та діагностика варикозного розширення вен нижніх кінцівок.
30. Тромбофлебіт нижніх кінцівок. Клініка, діагностика, лікування.
31. Флеботромбоз вен нижніх кінцівок. Клініка, діагностика, лікування.
32. Етапи проведення первинної хірургічної обробки ран. Види хірургічних швів.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю (ПМК).

1. Проведення фізикального обстеження пацієнтів.
2. Визначення ключових клінічних та анамнестичних ознак гострої хірургічної патології.
3. Інтерпретація результатів лабораторних та інструментальних методів досліджень.

4. Обґрунтування та формулювання попереднього діагнозу.
5. Пункція плевральної порожнини при напруженому пневмотораксі.
6. Накладення оклюзійної пов'язки при відкритому пневмотораксі.
7. Новокаїнова блокада при переломах ребер.
8. Фіксація грудної стінки при флотуючих переломах ребер.
9. Способи тимчасової зупинки зовнішніх кровотеч.
10. Проведення місцевої анестезії.
11. Робота у перев'язочній: виконання перев'язок, розкриття гнійників, первинна хірургічна обробка ран, накладання та зняття швів та ін.
12. Визначення показань, види та методи проведення профілактики правця.
13. Невідкладна допомога при опіках та відмороженнях.
14. Проведення штучного дихання та непрямого масажу серця.
15. Оформлення медичної документації. Заповнення амбулаторної картки, листка тимчасової втрати працездатності, посильного листа на МСЕК та ін.
16. Методика проведення пальпації молочної залози.
17. Методика проведення пальцевого дослідження прямої кишки.
18. Методика пальпації щитовидної залози.

Методи навчання.

- пояснювально-ілюстративні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж, мультимедійні презентації, демонстрація відеофільмів та трансляцій з операційної);
- репродуктивні (засвоєння техніки виконання хірургічних маніпуляцій, тренінги, імітаційні завдання);
- проблемного викладу (тематичні дискусії, «перевернуте навчання»);
- частково-пошукові (круглий стіл, мозковий штурм, робота в студентській науковій групі).

Форми та методи оцінювання

Оцінювання поточного рівня знань проводиться у формі усного опитування, вирішення ситуаційних завдань, застосування письмового контролю, письмового або програмного комп'ютерного тестування на практичних заняттях, оцінки виступів здобувачів вищої освіти при обговоренні питань на практичних заняттях, дискусії, тощо. Оцінювання підсумкового рівня знань — підсумковий модульний контроль.

Система поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється науково-педагогічним працівником систематично, під час проведення практичних занять, виконання конкретного виду робіт, передбаченого робочою навчальною програмою з модуля 2. в. о. дільничного хірурга.

З початком викладання модуля 2 вимоги до поточного контролю доводяться до відома здобувачів вищої освіти. Науково-педагогічний працівник обов'язково оцінює успішність кожного здобувача освіти на кожному занятті за чотирибальною (традиційною) шкалою з урахуванням стандартизованих, узагальнених критеріїв оцінювання знань здобувачів вищої освіти.

Таблиця 1

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги науково-педагогічного працівника знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для

		прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FX	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Після вивчення всіх тем модуля 2 проводиться конвертація сумарної оцінки поточної успішності за модуль за традиційною 4 бальною шкалою у багатобальну (максимум 120 балів) за таблицею 2.

Таблиця 2

Уніфікована таблиця відповідності балів за поточну успішність, балам за ПМК, та традиційній чотирьохбальній оцінці.

Середній бал за поточну успішність (A)	Бали за поточну успішність з модуля (A * 24)	Бали за ПМК з модуля (A*16)	Бали за модуль та/або екзамен (A*24 + A*16)	Категорія ЄКТС	За 4-бальною шкалою
2	48	32	80	F FX	2 незадовільно
2,1	50	34	84		
2,15	52	34	86		
2,2	53	35	88		
2,25	54	36	90		
2,3	55	37	92		

2,35	56	38	94				
2,4	58	38	96				
2,45	59	39	98				
2,5	60	40	100				
2,55	61	41	102				
2,6	62	42	104				
2,65	64	42	106				
2,7	65	43	108				
2,75	66	44	110				
2,8	67	45	112				
2,85	68	46	114				
2,9	70	46	116				
2,95	71	47	118				
3	72	50	122			Е	3 задовільно
3,05	73	50	123				
3,1	74	50	124				
3,15	76	50	126				
3,2	77	51	128				
3,25	78	52	130	D			
3,3	79	53	132				
3,35	80	54	134				
3,4	82	54	136				
3,45	83	55	138				
3,5	84	56	140	C	4 добре		
3,55	85	57	142				
3,6	86	58	144				
3,65	88	58	146				
3,7	89	59	148				
3,75	90	60	150				
3,8	91	61	152				
3,85	92	62	154				
3,9	94	62	156				
3,95	95	63	158				
4	96	64	160	B			
4,05	97	65	162				
4,1	98	66	164				
4,15	100	66	166				
4,2	101	67	168				
4,25	102	68	170				
4,3	103	69	172				
4,35	104	70	174				
4,4	106	70	176				
4,45	107	71	178				

4,5	108	72	180	А	5 відмінно
4,55	109	73	182		
4,6	110	74	184		
4,65	112	74	186		
4,7	113	75	188		
4,75	114	76	190		
4,8	115	77	192		
4,85	116	78	194		
4,9	118	78	196		
4,95	119	79	198		
5	120	80	200		

Форма підсумкового контролю успішності навчання.

Формою підсумкового контролю успішності навчання здобувачів вищої освіти є підсумковий модульний контроль (ПМК), який проводиться в останній день практики у вигляді співбесіди науково-педагогічного працівника зі здобувачами вищої освіти по питаннях, які винесені на підсумковий модульний контроль.

Максимальна кількість балів за підсумковий модульний контроль - 80 балів. Мінімальна кількість балів - 50.

Методичне забезпечення.

- методичні рекомендації для науково-педагогічних працівників до проведення практики;
- методичні вказівки для самостійної роботи здобувачі вищої освіти під час підготовки до практики;
- методичні вказівки для самостійної роботи здобувачі вищої освіти при вивченні тем, винесених на самостійне опрацювання;
- зразок оформлення щоденника з виробничої практики в. о. дільничого хірурга;
- набір тестів та ситуаційних задач;
- підручники, посібники з хірургії, навчальні відеофільми.

Рекомендована література.

1. Базова.

1. Ждан В. М. Амбулаторна хірургія : посібник для лікарів загальної практики / В. М. Ждан, М. В. Ткаченко, М. І. Кравців ; МОЗ України, УМСА. – Полтава : АСМІ, 2018. – 204 с.
2. Хірургія. У 2-х т. : підручник [для студентів вищих мед. навч. закладів]. Т. 1 / за ред. : П. Г. Кондратенка, В. І. Русина ; С. О. Бойко, О. О. Болдіжар, П. О. Болдіжар [та ін.]. – Вінниця : Нова книга, 2019. – 702 с.
3. Хірургія. У 2-х т. : підручник [для студентів вищих мед. навч. закладів]. Т. 2 / за ред. : П. Г. Кондратенка, В. І. Русина ; С. О. Бойко, О. О. Болдіжар, П. О. Болдіжар [та ін.]. – Вінниця : Нова книга, 2019. – 702 с.

2. Допоміжна.

1. Загальна хірургія : [підручник для студентів вищих навч. закладів МОЗ України] / за ред. Я. С. Березницького, М. П. Захараша, В. Г. Мішалова [та ін.]. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 342 с.
2. Хірургія: Підручник / С.В, Малик, В.П. Польовий, М.В. Трофімов, В.Д. Шейко, та ін; за ред. С.В, Малика – ПП «Нова книга». – Вінниця, 2020. – 440 с.
3. Хірургія : підручник у двох томах [для студентів, які навч. у вищих мед. навч. закладах та закладах післядиплом. освіти МОЗ України за спец. "Лікувальна справа" та "Сестринська справа"]. Т. 2 : Спеціальна хірургія / Р. О. Сабадишин, В. О. Рижковський, О. В. Маркович [та ін.]. – Вінниця : Нова Книга, 2018. – 588 с.

Інформаційні ресурси

[https://empendium.com/ua/chapter/B27.IV.24.8.](https://empendium.com/ua/chapter/B27.IV.24.8)
<https://books.google.com.ua>
[https://empendium.com/ua/chapter/B27.IV.24.8.](https://empendium.com/ua/chapter/B27.IV.24.8)
<https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/surgery/article/download/10421/9981/>
<http://irbis-nbuv.gov.ua>
http://www.ifp.kiev.ua/doc/journals/upj/19_dop2/44.pdf
<http://repo.dma.dp.ua>
http://www.ifp.kiev.ua/doc/journals/upj/19_dop2/44.pdf
http://www.ifp.kiev.ua/doc/journals/upj/19_dop2/44.pdf
<http://repo.dma.dp.ua>
<http://ujs.zaslavsky.com.ua/article/download/147852/148996>
<http://ujs.zaslavsky.com.ua/article/viewFile/118893/115734>
<http://repo.dma.dp.ua>
https://dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_164_ykpmd_gksbezst.pdf
https://dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_164_akn_gksbezst.pdf
https://dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_597_ykpmd_fibrpreds.pdf
https://dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_597_akn_fibrpreds.pdf
https://dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_152_ykpmd_ihs.pdf
https://dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_152_akn_ihs.pdf
<https://library.gov.ua/funktsionalna-diagnostyka/>
http://nbuv.gov.ua/j-pdf/glv_2016_23_3%283%29__23.pdf
<https://hirurgiya.com.ua/index.php/journal/article/view/567/517>
<http://irbis-nbuv.gov.ua>
<https://nationalwomenshealth.adhb.govt.nz/assets/Womens-health/Documents/Policies-and-guidelines/Mastitis-Prevention-and-Treatment-.pdf>
[uyushego_ateroskleroza_nighnih_konechnostey/#ixzz6Q1Bd4bft](https://uyschego_ateroskleroza_nighnih_konechnostey/#ixzz6Q1Bd4bft)
[https://empendium.com/ua/chapter/B27.II.2.33.1.](https://empendium.com/ua/chapter/B27.II.2.33.1)
[https://empendium.com/ua/chapter/B33.II.2.33.2.](https://empendium.com/ua/chapter/B33.II.2.33.2)
lechenie-obzor-literatury/viewer

Розробники:

В.Д. Шейко, завідувач кафедри хірургії № 2, д.мед.н., професор,
О.А. Крижановський, доцент кафедри хірургії № 2, к.мед.н., доцент,
С.В. Должковий, доцент кафедри хірургії № 2, к.мед.н.